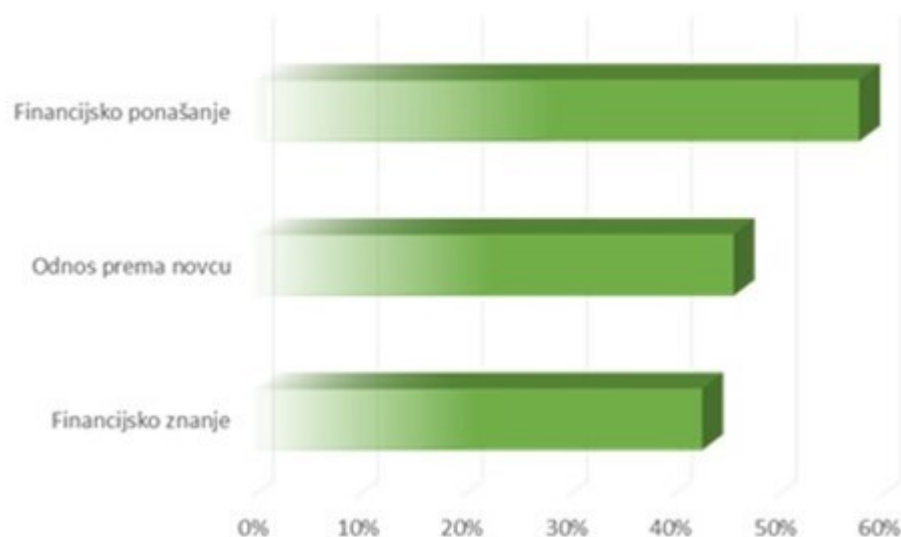

Rezultati Hanfine ankete među srednjoškolcima o financijskoj pismenosti

U ispitivanju Hanfe koje je provedeno od listopada 2020. do 31. prosinca 2021. i u kojem je sudjelovalo više od 700 učenika srednjih škola širom Hrvatske pokazalo se da je financijsko ponašanje učenika (58 %) najbolje ocijenjeno, a najniže je ocijenjeno financijsko znanje (43 %). Istodobno, 46 % učenika pokazalo je pozitivan odnos prema novcu. Financijsko znanje odnosi se na osnovne financijske pojmove i koncepte, financijsko ponašanje promatra radnje i ponašanja koje oblikuju financijsku dobrobit i otpornost građana, dok odnos prema novcu podrazumijeva način na koji građani doživljavaju novac. Prema rezultatima istraživanja OECD-a iz 2019. mladi u dobi od 18 do 29 godina pokazali su najnižu razinu financijske pismenosti, a niska razina financijske pismenosti srednjoškolaca potvrđena je i Hanfinom anketom.

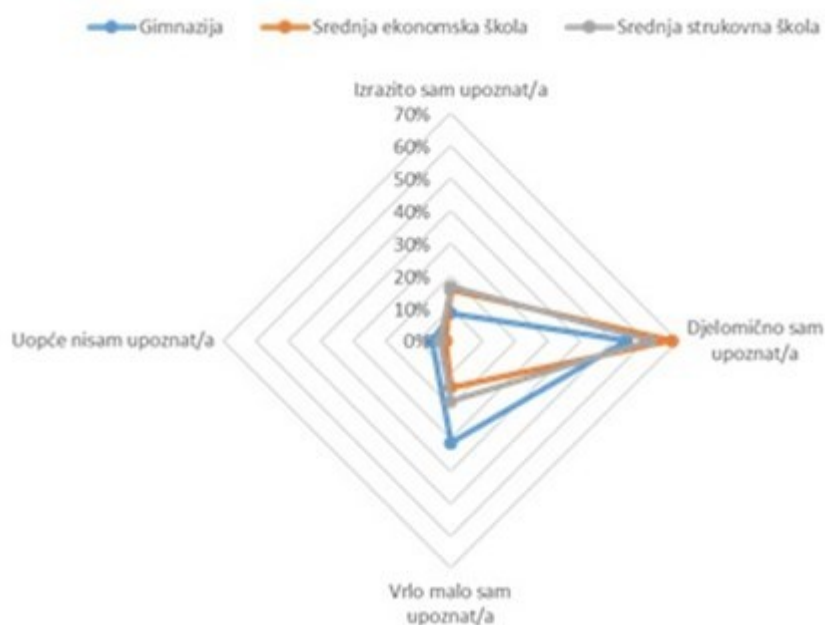
Komponente financijske pismenosti

Uspoređujući te rezultate s rezultatima istraživanja financijske pismenosti u RH (mladi u dobi od 18 do 29 godina) koje je proveo OECD iz 2019. utvrđene su zamjetne razlike. Prema rezultatima OECD-a najviša je razina financijskog znanja (58 %), a najniža odnosa prema novcu (52 %), međutim i financijsko ponašanje bilo je nisko ocijenjeno (53 %). Pritom je potrebno napomenuti kako se pitanja u anketi koju je provela Hanfa ponešto razlikuju od pitanja u anketi OECD-a.

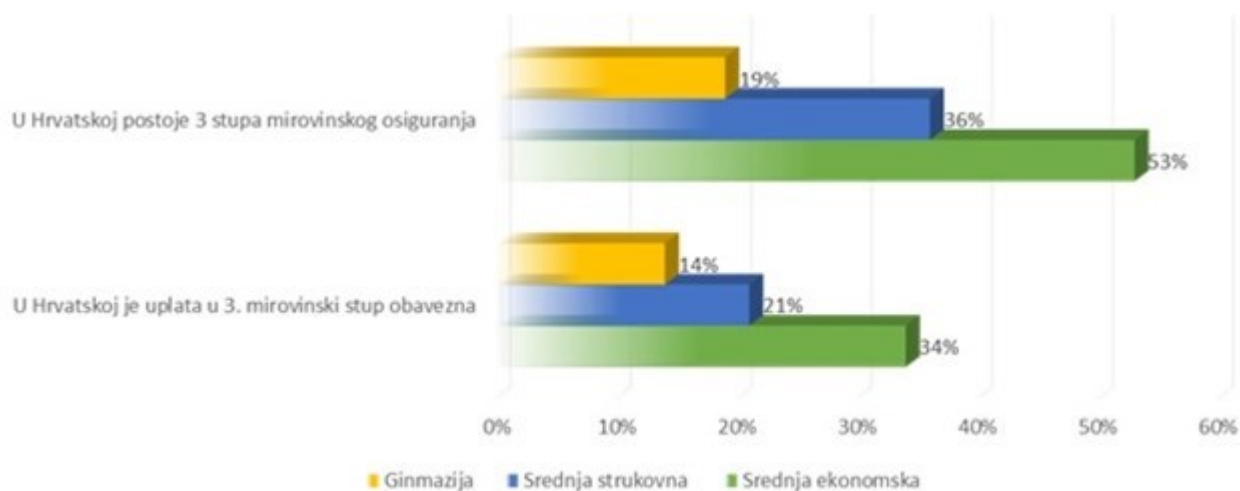
Analiza odgovora pokazala je da su učenici srednje ekonomske škole bolje upoznati s pojmom financijske pismenosti, dok su učenici strukovne škole najmanje zainteresirani za povećanje svoje financijske pismenosti u odnosu na ostale učenike.

Upoznatost s pojmom financijska pismenost s obzirom na obrazovanje

U ispitivanju Hanfe učenici su najlošije rezultate pokazali u financijskom znanju, pa tako samo 28 % učenika zna izračunati realnu kamatnu stopu, dok samo 25 % učenika zna da je u Hrvatskoj štednja u 3. mirovinskom stupu dobrovoljna. Pritom su učenici srednje ekonomske škole, a što je i očekivano, pokazali veću razinu znanja, naročito kod pitanja koja se odnose na mirovinski sustav, dok su učenici gimnazije pokazali najmanju razinu financijskih znanja. Važno je istaknuti kako se kod oba navedena pitanja, bez obzira na vrstu programa obrazovanja, gotovo više od 50 % učenika izjasnilo da ne zna odgovor na ta dva pitanja.

Postotak točnih odgovora učenika na pitanja o 3. mirovinskom stupu, prema obrazovanju:

Napomena: Kod izjave „U Hrvatskoj postoje 3 stupa mirovinskog osiguranja“, točnim odgovorom učenika smatra se odgovor da, dok se kod izjave „U Hrvatskoj je uplata u 3. mirovinski stup obavezna“ točnim odgovorom smatra ne, odnosno nije obavezna.

Najveću razinu odgovornog financijskog ponašanja učenici su pokazali u odnosu prema kupnji, gdje njih 69 % prije kupovine pažljivo razmatra može li sebi priuštiti određeni proizvod ili uslugu. Iako ne prate redovno svoje troškove i troše izvan svog budžeta, prema samoj odluci o kupovini odnose se odgovorno pa većina učenika zna na što troši svoj novac, dok njih 20 % nije sigurno na što im novac odlazi.

Učenici se uglavnom rijetko informiraju o temama povezanim s financijama (51 %), dok se samo njih 10 % o navedenim temama informira nekoliko puta tjedno i to pretežito učenici srednje ekonomske škole. Čak polovica učenika smatra kako novac služi da bi se trošio, dok njih 65 % namjerava odvojiti određeni dio svojeg dohotka za štednju za mirovinu jer je smatra važnom, iako je financijsko znanje učenika najslabije upravo u pogledu mirovinske štednje.

Anketni upitnik bio je anonimn, a u ispitivanju su sudjelovali učenici onih škola koje su pokazale interes za suradnju s Hanfom u provođenju edukativnih aktivnosti iz područja povećanja financijske pismenosti, zbog čega rezultati/uzorak mogu pokazivati nešto veću razinu financijske pismenosti od stvarne. Prosječna dob ispitanika bila je 16,5 godina, a dvije trećine čine učenice, dok se jedna trećina ispitanika odnosi na učenike. S obzirom na obrazovni program 28 % anketiranih pohađa gimnaziju, 52% ekonomsku srednju školu, a 20 % njih strukovnu školu.

Istraživanje je pokazalo nužnost nastavka provođenja edukativnih aktivnosti prema učenicima svih srednjih škola, a ne samo u programima ekonomskog smjera.